KONTRAKTSFORMULAR FOR OSLO KOMMUNES KJØP AV HÅNDVERKERTJENESTER

mellom

Oslo kommune Bymiljøetaten
Organisasjonsnummer: 996 922 766
(Oppdragsgiver)

og

.....
(Leverandør)

Organisasjonsnr./Personnr. .....

om

1-BYM-2026
Rammeavtale for utendørs montering av belysning og andre elektriske installasjoner

Innholdsfortegnelse

Innholdsfortegnelse 2
1 Kontraktens omfang 5
2 Underleverandører (standardvilkårene pkt. 4.2) 5
3 Forsikring (standardvilkårene pkt. 4.10) 5
4 Oppdragenes fremdrift (standardvilkårene pkt. 6) 5
4.1 Ferdigstillelse (standardvilkårene pkt. 6.2) 5
4.2 Levering av avropsskjema og fremdriftsplan 5
5 Garanti/reklamasjon 6
5.1 Utvidet garanti 6
5.2 Oppdragsgivers reklamasjonsfrist (standardvilkårene pkt. 11.5) 6
6 Dagmulktsatser (standardvilkårene pkt. 11.6) 6
7 Pris (standardvilkårene pkt. 9) 7
7.1 Pris for oppdraget 7
7.2 Endringsarbeid (standardvilkårene pkt. 7.3) 7
7.3 Regulering av prisen (standardvilkårene pkt. 9.2) 7
7.4 Utgifter og reiser (standardvilkårene pkt. 9.3) 8
8 Betaling (standardvilkårene pkt. 9) 8
8.3 Fastpris (standardvilkårene pkt. 9.6) 8
8.4 Betaling etter medgått tid (standardvilkårene pkt. 9.7) 8
9 Bruk av regnskogprodukter 8
10 Oslo kommunes seriøsitetsbestemmelser 8
10.1 Krav til lønns- og arbeidsvilkår (A) 8
10.2 Krav om elektronisk betaling og oppgjør (B) 10
10.3 Krav om elektronisk utbetaling av lønn til arbeiders bankkonto (C) 10
10.4 Krav om yrkesmessig integritet og dokumentasjonsplikt (D) 11
10.5 Oppdragsgivers rett til å gjennomføre revisjon og stedlig kontroll (E) 11
10.6 Konsekvenser ved brudd på konkurranselovgivningen (F) 12
10.7 Krav om oppfyllelse av skatte- og avgiftsforpliktelser (G) 12
10.8 Krav om begrensning i antall ledd underleverandører i vertikal kjede (H) 13

10.9 Krav om bruk av fast ansatte i 100 % stilling (I) 14
10.10 Krav om dokumentert yrkesskadeforsikring (J) 15
10.11 Krav om dokumentert obligatorisk pensjonsordning (K) 16
10.12 Leverandørens informasjonsplikt (L) 16
10.13 Krav om forhåndsgodkjenning av underleverandører og kontraktsmedhjelpere (M) 17
10.14 Krav til internkontroll og sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA) (N) 17
10.15 Krav om forhåndsregistrering av mannskapslister og føring av oversiktslister (O) 18
10.16 Krav om inn- og utregistrering med gyldig HMS-kort fra første dag (P) 19
10.17 Krav om registrering og overføring av data fra Leverandøren for bygge- og anleggsoppdrag (Q) 20
10.18 Krav om pliktig medlemskap i StartBANK eller tilsvarende leverandørregister (R) 20
10.19 Krav om at minst 50 % av arbeidede timer skal utføres av faglærte (S) 21
10.20 Krav om fullmakt til å innhente opplysninger gjennom utvidet skatteattest (T) 22
10.21 Garderober (U) 22
10.22 Krav til bruk av lærlinger (V) 23
11 Krav til aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv 24
11.1 Plikt til å utføre forenklet aktsomhetsvurdering 24
11.2 Plikt til å medvirke i kontraktsoppfølgingen 25
11.3 Sanksjoner ved manglende ivaretakelse krav til aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv 26
12 Andre bestemmelser for oppdraget 27
12.1 Påslag på varer 27
12.2 Påslag på tjenester og eksterne leveranser 27
13 Miljøbestemmelser 27
13.1 Servicebiler og persontransport 27
13.2 Lastebiler 27
13.3 Nullutslipps- og hybridlifter 28
13.4 Spesialkjøretøy (billifter, kranbil etc) 28
13.5 Drivstoff 28
13.6 Månedsrapportering miljø 29
13.7 Unntaksbestemmelser 29

13.8 Mislighold av miljøbestemmelser 29

For denne kontrakten gjelder Standard kontraktsvilkår for Oslo kommunes kjøp av håndverkertjenester (heretter kalt standardvilkårene) med de endringer og suppleringer som følger av denne kontrakten.

1 Kontraktens omfang

For en nærmere beskrivelse av kontraktens omfang vises det til konkurransegrunnlaget med tilhørende dokumenter.

2 Underleverandører (standardvilkårene pkt. 4.2)

[Fylles ut dersom det avtales hvilke underleverandører Leverandøren skal benytte]

Følgende underleverandører er avtalt benyttet og godkjent av Oppdragsgiver:

Firma	Org.nr./Personnr

3 Forsikring (standardvilkårene pkt. 4.10)

4 Oppdragenes fremdrift (standardvilkårene pkt. 6)

4.1 Ferdigstillelse (standardvilkårene pkt. 6.2)

Tillegg til standardvilkårene pkt. 6.2

Leverandøren skal i god tid varsle Oppdragsgiver i byggemøte om forventet ferdigstillelse av det enkelte oppdrag. Varselet skal referatføres, og Leverandøren skal påse at dette fremgår av godkjent møtereferat.

4.2 Levering av avropsskjema og fremdriftsplan

Dersom leverandøren ikke kan gjennomføre et avrop, skal dette meddeles Oppdragsgiver snarest mulig og senest **innen 3 hverdager** etter mottak av avropet (dagmulktbelagt frist).

Avrop som leverandøren ikke har kapasitet eller mulighet til å gjennomføre, kan Oppdragsgiver tildele til en annen leverandør.

Leverandøren skal **innen 7 hverdager** etter mottatt avropsskjema oversende et priset tilbud for gjennomføring av avropet (dagmulktbelagt frist). Ved større eller kompliserte oppdrag kan Oppdragsgiver oppgi lengre frist. Ved forsinket mottak av priset tilbud kan Oppdragsgiver tildele avropet til en annen leverandør.

Slike avrop skal ved fordeling og oppfølging av avropsvolum anses som gjennomførte avrop for den leverandøren som opprinnelig mottok avropet. Avropets verdi skal dermed inngå i beregningen av leverandørens tildelte volum under rammeavtalen.

Leverandøren skal som del av avropstilbudet gjennomgå prosjekteringsgrunnlaget og mengdebeskrivelsen. Eventuelle feil, mangler eller uteglemte ytelser skal identifiseres og varsles postvis i avropstilbudet.

Leverandøren skal videre i det prisede avropstilbudet varsle Oppdragsgiver om ytelser som etter Leverandørens vurdering ikke er dekket av de tilbudte postprisene. Dersom slikt varsel ikke gis, anses avropet ved Oppdragsgivers aksept som fullt ut dekket av de tilbudte prisene, og Leverandøren kan ikke senere kreve særskilt vederlag for slike ytelser.

Sammen med det prisede tilbudet skal leverandøren fremlegge en bindende fremdriftsplan som angir planlagte aktiviteter, milepæler, prøvedriftsperiode og overtakelsestidspunkt.

Utarbeidelse av avropstilbud, inkludert slik gjennomgang, skal være inkludert i tilbudte priser og honoreres ikke utover det. Mengdeavvik reguleres etter kontraktens enhetspriser og gir ikke rett til andre tillegg. Leverandør skal ikke prise inn egne mengdereserver eller risikopåslag for antatte feil i grunnlaget, men gi beskjed til Oppdragsgiver om de antatte feilene.

5 Garanti/reklamasjon

5.1 Utvidet garanti

5.2 Oppdragsgivers reklamasjonsfrist (standardvilkårene pkt. 11.5)

6 Dagmulktsatser (standardvilkårene pkt. 11.6)

Dagmulktsatsene i pkt. 11.6, 2. ledd utgår og erstattes av følgende:

Ved forsinkelser begynner dagmulkt å løpe automatisk.

Ved forsinkelse er dagmulkt 1,5 o/oo av den totale verdien av det enkelte avrop, eksklusive merverdiavgift, minimum kroner 1 500 per hverdag.

Dagmulkt ved forsinket levering av komplett tilbud med fremdriftsplan er kr. 1 500 pr hverdag fra fristens utløp og frem til levering av dokumentene.

Dagmulkt ved forsinket beskjed om at avrop ikke kan gjennomføres er kr 1500 pr hverdag fra fristens utløp og frem til slik melding er gitt.

Dagmulkt ved forsinket levering av FDV-dokumentasjon er kr. 1 500 pr hverdag fra fristens utløp og frem til levering av dokumentene.

7 Pris (standardvilkårene pkt. 9)

7.1 Pris for oppdraget

Prisene fremgår av prisskjemaet.

Det enkelte oppdrag skal leveres til de priser som følger av Leverandørens tilbud. Dersom det for et avrop er avtalt særskilte priser, skal disse legges til grunn for utførelsen av det aktuelle oppdraget.

7.2 Endringsarbeid (standardvilkårene pkt. 7.3)

7.3 Regulering av prisen (standardvilkårene pkt. 9.2)

Pkt. 9.2 i standardvilkårene utgår og erstattes av følgende bestemmelse:

Indeksregulering

Kontraktsprisene kan endres i henhold til Statistisk sentralbyrås Konsumprisindeks ***«KPI etter leveringssektor – Tjenester hvor arbeidskraft dominerer»***, begrenset oppad til et beløp som tilsvarer økningen i indeksen.

Partene kan først anmode om indeksregulering av kontraktsprisene 12 måneder etter kontraktsoppstart. Første gang med utgangspunkt i indeksen for måneden for endelig tilbudsfrist. Øvrige indeksreguleringer kan deretter anmodes om tidligst 12 måneder etter siste indeksregulering.

Partene skal i anmodningen angi indeksen for seneste måned samt oversikt over aktuelle endringer av kontraktsprisene (før pris og ny pris).

Anmodning om indeksregulering skal godkjennes av partene, senest 1 mnd. etter anmodningen er mottatt. Med mindre annet er avtalt mellom partene skal prisene ikke iverksettes før månedsskiftet etter godkjent anmodning.

7.4 Utgifter og reiser (standardvilkårene pkt. 9.3)

8 Betaling (standardvilkårene pkt. 9)

8.1 Fakturering og betaling (pkt. 10 Pris og betaling)

Betalingsfristen er 30 dager etter mottatt faktura.

Korrekt elektronisk faktura sendes til:
Bymiljøetaten
Organisasjonsnummer: 996 922 766
Oslo kommune, Fakturasentralen
Postboks 6532, Etterstad
0606 OSLO

Fakturaen skal merkes med Oppdragsgivers navn og inneholde følgende opplysninger:

- ✓ Kontraktens navn
- ✓ Hvem som er kontaktperson/bestiller av oppdraget hos Oppdragsgiver
- ✓ Avropsnummer
- ✓ Innkjøpsordrenummer

8.2 Fakturering og betaling for avrop på arbeid for andre etater og bydeler

Fakturagrunnlag skal alltid sendes til Oppdragsgiver for kontroll før fakturering til andre etater og bydeler. Faktura for arbeid som er utført for andre etater og bydeler skal sendes direkte fra Leverandørtil mottaker av tjenesten, etter at fakturagrunnlaget er kontrollert av Oppdragsgiver.

8.3 Fastpris (standardvilkårene pkt. 9.6)

8.4 Betaling etter medgått tid (standardvilkårene pkt. 9.7)

9 Bruk av regnskogprodukter

10 Oslo kommunes seriøsitetsbestemmelser

10.1 Krav til lønns- og arbeidsvilkår (A)

Medvirkende arbeiders lønns- og arbeidsvilkår skal ikke være dårligere enn det som følger av den til enhver tid gjeldende arbeidsmiljølovgivning.

Med lønns- og arbeidsvilkår menes blant annet arbeidstid, lønn herunder overtidstillegg, skift- og turnustillegg og ulempetillegg, obligatorisk tjenestepensjon og dekning av utgifter til reise, kost og losji.

På områder som er dekket av forskrift om allmenngjort tariffavtale skal medvirkende arbeiders lønns- og arbeidsvilkår ikke være dårligere enn allmenngjøringsforskriften for den aktuelle bransje.

På områder som ikke er dekket av forskrift om allmenngjort tariffavtale, skal medvirkende arbeiders lønns- og arbeidsvilkår ikke være dårligere enn landsomfattende tariffavtale for den aktuelle bransje.

På områder som ikke er dekket av allmenngjøringsforskrift eller landsdekkende tariffavtale, skal Leverandøren se hen til allmenngjort eller landsdekkende tariffavtaler for lignende arbeidsområder, og fastsette lønns- og arbeidsvilkår for medvirkende arbeider som ikke er dårligere enn disse.

Der det ikke finnes allmenngjort eller landsdekkende tariffavtale for lignende arbeidsområde, skal medvirkende arbeiders lønns- og arbeidsvilkår ikke være vesentlig dårligere enn det som er normalt i yrket og som det er naturlig å sammenligne med.

Der Leverandøren eller underleverandør tilbyr innkvartering for arbeidere som medvirker til oppfyllelse av denne kontrakten, skal Leverandøren på forespørsel dokumentere at boliglokalene er forsvarlig utformet, innredet og vedlikeholdt i tråd med arbeidsmiljøloven eller tariffavtaler der disse stiller høyere krav til innkvartering. Leverandøren skal også på forespørsel dokumentere at innkreving av husleie er i henhold til arbeidsmiljøloven og husleieloven.

Leverandøren skal på forespørsel vederlagsfritt dokumentere at krav som følger av denne bestemmelsen er oppfylt. Dokumentasjon som minimum kan kreves er kopi av arbeidsavtale, lønnsslipp, timeliste, arbeiderens CV og arbeidsgiverens bankutskrift.

Leverandøren og eventuelle underleverandører plikter å føre timelister. Timelistene skal minimum vise dato og klokkeslett for arbeidets begynnelse og slutt, varighet på lovpålagte pauser, og det totale antall arbeidede timer per dag og per uke. Det skal fremgå tydelig hvilke oppdrag timene gjelder for.

Leverandøren skal på forespørsel dokumentere skriftlig avtale om trekk i lønn, gjennomsnittsberegning av arbeidstid og arbeidsplan.

Leverandøren skal på forespørsel dokumentere betaling for kostnader knyttet til kost, losji og reise der arbeideren har rett til slik utgiftsdekning.

Leverandøren skal gjennomføre nødvendig kontroll hos sine underleverandører for å påse at pliktene etter denne bestemmelsen overholdes. Personvern skal ivaretas ved kontroll.

Leverandøren skal for øvrig overholde den til enhver tid gjeldende arbeidsmiljølov.

Ved brudd på denne bestemmelsen skal Leverandøren rette forholdet umiddelbart. Oppdragsgiver har rett til å holde tilbake et forholdsmessig beløp på opptil to ganger uberettiget besparelse frem til forholdet er rettet.

Ved brudd på denne bestemmelsen har Oppdragsgiver rett til å ilegge et forholdsmessig gebyr og/eller forholdsmessig avkorte vederlaget til Leverandøren. Beløpet skal ikke være mindre enn kr 1 500 per brudd per person. Ved vurderingen av hva som er forholdsmessig, skal det særlig legges vekt på bruddets alvorlighetsgrad, omfang, varighet og betydning for Oppdragsgiver.

Ved vesentlig brudd på bestemmelsen hos underleverandør, kan Oppdragsgiver kreve at Leverandøren skifter ut underleverandør. Utskiftingen skal skje uten kostnad for Oppdragsgiver.

Ved vesentlig brudd på denne bestemmelsen kan Oppdragsgiver heve rammeavtalen, uavhengig av om Leverandøren retter forholdene. Dersom Oppdragsgiver hever kontrakten med Leverandøren, kan Oppdragsgiver kreve å få tiltransportert Leverandørens kontrakter med underleverandører.

Alle avtaler Leverandøren inngår for utførelse av arbeid under denne kontrakten, skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

10.2 Krav om elektronisk betaling og oppgjør (B)

All betaling og oppgjør i forbindelse med oppfyllelse av denne kontrakten skal foretas med elektronisk betalingsmiddel, og skal kunne dokumenteres.

Ved brudd på denne bestemmelsen har Oppdragsgiver rett til å ilegge et forholdsmessig gebyr og/eller forholdsmessig avkorte vederlaget til Leverandøren med et beløp på inntil 1 prosent av kontraktssummen. Beløpet skal uansett ikke være mindre enn kr 1 500 per brudd. I vurderingen av hva som er forholdsmessig, skal det særlig legges vekt på bruddets alvorlighetsgrad, omfang, varighet og betydning for Oppdragsgiver.

Alle avtaler Leverandøren inngår for utførelse av arbeid under denne kontrakten, skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

10.3 Krav om elektronisk utbetaling av lønn til arbeiders bankkonto (C)

Lønn, vederlag og annen godtgjørelse til arbeider som medvirker til å oppfylle kontrakten, skal utbetales til den enkelte arbeiders bankkonto uten kostnader for arbeideren.

Ved brudd på denne bestemmelsen har Oppdragsgiver rett til å ilegge et forholdsmessig gebyr og/eller forholdsmessig avkorte vederlaget til Leverandøren med et beløp på inntil 1 prosent av kontraktssummen. Beløpet skal uansett ikke være mindre enn kr 1 500 per brudd per person. I vurderingen av hva som er forholdsmessig, skal det særlig legges vekt på bruddets alvorlighetsgrad, omfang, varighet og betydning for Oppdragsgiver.

Alle avtaler Leverandøren inngår for utførelse av arbeid under denne kontrakten, skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

10.4 Krav om yrkesmessig integritet og dokumentasjonsplikt (D)

Dersom Oppdragsgiver har berettiget tvil om Leverandørens eller eventuelle underleverandørers yrkesmessige integritet eller hvem som er kommunens reelle kontraktspart, plikter Leverandøren på forespørsel å fremlegge relevant dokumentasjon på at Leverandøren/underleverandør ikke har begått alvorlige feil som kan medføre tvil om yrkesmessig integritet og/eller hvem som er reell kontraktspart.

Dersom Leverandøren på forespørsel ikke fremlegger relevant dokumentasjon som nevnt over, eller det avdekkes andre forhold som kunne ført til avvisning i konkurransen som ligger til grunn for kontrakten, kan Oppdragsgiver for Leverandørens regning og risiko heve kontrakten, eller kreve utskiftning av underleverandør dersom tvil om yrkesmessig integritet og/eller reelt eierskap gjelder underleverandør.

Alle avtaler Leverandøren inngår for utførelse av arbeid under denne kontrakten, skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

10.5 Oppdragsgivers rett til å gjennomføre revisjon og stedlig kontroll (E)

Oslo kommune kan gjennomføre leverandørrevisjoner og innhente all dokumentasjon som anses nødvendig for å verifisere at kontraktens krav og lovkrav er oppfylt. Revisjon kan gjennomføres fra kontraktsinngåelse og frem til seks måneder etter at sluttfaktura er betalt.

Revisjon kan omfatte undersøkelser, innhenting av dokumentasjon og stedlig kontroll både hos Leverandøren, eventuelle underleverandører og på steder der kontraktsarbeidet utføres. Leverandøren skal vederlagsfritt stille nødvendige ressurser til disposisjon og oversende etterspurt dokumentasjon i forbindelse med revisjon eller kontroll. Medvirknings- og dokumentasjonsplikten omfatter også underleverandører.

Tillitsvalgte kan ikke nektes adgang ved stedlig kontroll der kontraktsarbeidet utføres.

Revisjon og stedlig kontroll kan utføres av Oslo kommune eller tredjepart engasjert av Oppdragsgiver. Slik tredjepart identifiseres i denne bestemmelsen med Oppdragsgiver.

Leverandøren kan motsette seg at en direkte konkurrent av Leverandøren blir oppnevnt som tredjepart.

Oppdragsgiver har rett til å samarbeide med andre offentlige oppdragsgivere og samarbeidspartnere i oppfølgingen av seriøsitetsbestemmelser, samt innenfor lovverkets rammer å dele relevant informasjon og dokumentasjon fra oppfølgingen. Oppdragsgiver skal sikre at informasjonen deles på forsvarlig måte.

Ved brudd på denne bestemmelsen har Oppdragsgiver rett til å ilegge et forholdsmessig gebyr og/eller forholdsmessig avkorte vederlaget til Leverandøren med et beløp på inntil 1 prosent av kontraktssummen. Beløpet skal uansett ikke være mindre enn kr 1 500 per brudd. I vurderingen av hva som er forholdsmessig, skal det særlig legges vekt på bruddets alvorlighetsgrad, omfang, varighet og betydning for Oppdragsgiver.

Alle avtaler Leverandøren inngår for utførelse av arbeid under denne kontrakten, skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

10.6 Konsekvenser ved brudd på konkurranselovgivningen (F)

Dersom Oppdragsgiver har klare holdepunkter for at Leverandøren eller underleverandør har inngått avtaler med hensikt om å vri konkurransen, kan Oppdragsgiver heve kontrakten eller kreve utskifting av underleverandør for Leverandørens regning og risiko. Dersom Oppdragsgiver hever kontrakten med Leverandøren, kan Oppdragsgiver kreve å få tiltransportert Leverandørens kontrakter med underleverandører.

Før heving eller utskiftning av underleverandør skjer, skal Oppdragiver vurdere tiden som er gått siden bruddet på konkurranseloven ble begått, hvilke self-cleaning-tiltak som er iverksatt fra Leverandørens eller underleverandørens side og eventuelt andre momenter som kan ha betydning for vurderingen av om hevingen eller utskiftningen av underleverandør er forholdsmessig. Dersom bruddet på konkurranselovgivningen direkte har rammet eller berørt Oslo kommune, vil heving alltid anses å være forholdsmessig.

Alle avtaler Leverandøren inngår om utførelse av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende krav.

10.7 Krav om oppfyllelse av skatte- og avgiftsforpliktelser (G)

Leverandøren og eventuell underleverandør skal til enhver tid oppfylle sine forpliktelser til å betale skatter og avgifter. Leverandøren er ansvarlig for å dokumentere at underleverandører oppfyller sine skatte- og avgiftsforpliktelser.

Oppdragsgiver kan til enhver tid kreve fremleggelse av attest for skatt og merverdiavgift som ikke er eldre enn 6 måneder og foreta kontroll av Leverandørens og eventuelle underleverandørers oppfyllelse av forpliktelser til å betale skatt og/eller avgifter. Fra underleverandører med forretningsadresse i andre EØS-land enn Norge, skal det innhentes tilsvarende attest. Attestene skal til enhver tid finnes lett tilgjengelig for Oppdragsgiver.

Ved brudd på bestemmelsen skal Leverandøren og eventuell underleverandør rette forholdet. Oppdragsgiver kan kreve at forholdet er rettet før Leverandøren eller eventuelle underleverandører påbegynner sitt kontraktsarbeid. Oppdragsgiver kan ilegge et gebyr på kr 1 500 per hverdag frem til forholdet er rettet.

Ved vesentlig mislighold kan Oppdragsgiver i tillegg til å ilegge et gebyr, stanse arbeidet frem til forholdet er rettet eller heve avtalen. Dette gjelder uavhengig av om misligholdet skjer hos Leverandøren eller underleverandør.

Ved vesentlig brudd på bestemmelsen hos underleverandør, kan Oppdragsgiver kreve at Leverandøren skifter ut underleverandøren. Utskiftingen skal skje uten kostnad for Oppdragsgiver. Oppdragsgiver kan heve avtalen med Leverandøren dersom underleverandøren som har begått det aktuelle bruddet ikke blir skiftet ut innen en satt frist fra Oppdragsgiver.

Retten til å kreve forholdet rettet, stanse arbeidene eller heve gjelder ikke dersom kravet formelt er bestridt overfor kompetent myndighet og Leverandøren kan sannsynliggjøre overfor Oppdragsgiver at det er berettiget å bestride kravet.

Alle avtaler Leverandøren inngår om utførelse av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende krav.

10.8 Krav om begrensning i antall ledd underleverandører i vertikal kjede (H)

Leverandøren kan maksimalt benytte ett ledd underleverandører i vertikal kjede. Innleie regnes som ett ledd. Med innleie menes både innleie fra produksjonsbedrift og bemanningsforetak.

Etter at kontrakten er inngått, kan Oppdragsgiver godta flere ledd dersom det på grunn av uforutsette eller spesielle omstendigheter er nødvendig for å få gjennomført kontrakten. Det skal ikke brukes flere ledd underleverer enn nødvendig, og ikke i større utstrekning enn det som følger av forskrift om offentlige anskaffelser.

Ved brudd på denne bestemmelsen har Oppdragsgiver rett til å ilegge et forholdsmessig gebyr og/eller forholdsmessig avkorte vederlaget til Leverandøren med et beløp på inntil 1 prosent av kontraktssummen. Beløpet skal uansett ikke være mindre enn kr 3 000 per brudd. I vurderingen av hva som er forholdsmessig, skal det særlig legges vekt på bruddets alvorlighetsgrad, omfang, varighet og betydning for Oppdragsgiver.

Ved vesentlig mislighold av ovennevnte plikter, eller der det er klart at slikt mislighold vil inntreffe, kan Oppdragsgiver med rimelig varsel stanse arbeidene for Leverandørens regning og risiko eller heve kontrakten. Dersom Oppdragsgiver hever kontrakten med Leverandøren, kan Oppdragsgiver kreve å få tiltransportert Leverandørens kontrakter med underleverandører.

Alle avtaler Leverandøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

10.9 Krav om bruk av fast ansatte i 100 % stilling (I)

Ved oppfyllelse av denne kontrakten skal Leverandøren og eventuelle underleverandør benytte fast ansatte som har 100 % stilling. Lønnen skal i løpet av et kalenderår ikke være lavere enn det stillingsprosenten tilsier. Kravene gjelder uavhengig av om arbeideren er ansatt hos Leverandøren eller eventuelle underleverandør, og uavhengig av om utleiebedriften er produksjonsbedrift eller bemanningsforetak.

Det kan gjøres unntak fra kravet om bruk av fast ansatte der en midlertidig ansatt erstatter fast ansatt som er sykmeldt, i foreldrepermisjon, avvikler ferie eller lignende.

Det kan gjøres unntak fra kravet om 100 % stilling der redusert stilling skyldes helsemessige, sosiale eller andre vektige velferdsgrunner på den ansattes side. Stillingsgraden skal ikke settes lavere enn det hensynet til arbeideren tilsier. Oppdragsgiver kan også tillate unntak der andre vektige grunner tilsier det.

Det kan gjøres unntak fra kravene i første ledd der det er nødvendig å hente inn spisskompetanse for en kort periode for å få gjennomført denne kontrakten.

Leverandøren skal ved kontraktsoppstart og ved eventuelle endringer oppgi antall arbeidere som ikke er fast ansatte og/eller jobber redusert stilling. Leverandøren må på forespørsel skriftlig dokumentere behovet for å fravike hovedregelen i første ledd.

Unntak fra kravene i første ledd må uansett aldri skje i større utstrekning enn det som følger av arbeidsmiljøloven.

Personer som omfattes av opplæringslova eller er på arbeidsmarkedstiltak i regi av eller i samarbeid med Arbeids- og velferdsetaten eller tilsvarende offentlig instans, kan benyttes uavhengig av kravene i første ledd.

Leverandøren skal ved kontraktsoppstart på forespørsel redegjøre for hvordan kravet vil bli oppfylt i kontraktsperioden, samt jevnlig oversende rapporter som viser oppfyllelsesgraden.

Leverandøren skal gjennomføre nødvendig kontroll hos sine underleverandører for å påse at kravene overholdes. Alle avtaler Leverandøren inngår for utførelse av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

Ved kontraktsavslutning skal det fremlegges en sluttrapport med oversikt over bemanningen og oppfyllelse gjennom hele kontraktsperioden. Timelister, med angivelse av tidspunktet for arbeidstidens start og slutt, skal fremlegges på anmodning.

Ved brudd på bestemmelsen kan Oppdragsgiver holde tilbake inntil 1 prosent av kontraktssummen inntil forholdet er rettet.

Ved brudd på bestemmelsen har Oppdragsgiver rett til å ilegge et forholdsmessig gebyr og/eller forholdsmessig avkorte vederlaget til Leverandøren med et beløp på inntil 1 prosent av kontraktssummen. Beløpet skal uansett ikke være mindre enn kr 3 000 per brudd. I vurderingen av hva som er forholdsmessig, skal det særlig legges vekt på bruddets alvorlighetsgrad, omfang, varighet og betydning for Oppdragsgiver.

Ved vesentlige brudd på bestemmelsen kan Oppdragsgiver stanse eller heve arbeidet for Leverandørens regning og risiko. Leverandørens forsinkelse som følge av stansing, gir Oppdragsgiver rett på dagmulkt etter kontraktens bestemmelser om forsinket levering.

Dersom Oppdragsgiver hever kontrakten med Leverandøren, kan Oppdragsgiver kreve å få tiltransportert Leverandørens kontrakter med underleverandører.

Dersom bruddet har skjedd hos underleverandøren, kan Oppdragsgiver kreve at Leverandøren skifter ut underleverandøren for Leverandørens regning og risiko.

Alle avtaler Leverandøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

10.10 Krav om dokumentert yrkesskadeforsikring (J)

Alle arbeidere som utfører kontraktsarbeid i Norge ved oppfyllelsen av denne kontrakten, skal være dekket av yrkesskadeforsikring, jf. lov om yrkesskadeforsikring. Leverandør skal på forespørsel levere dokumentasjon på at kravet er oppfylt. Dersom Leverandøren kan påberope seg en unntaksbestemmelse i lov om yrkesskadeforsikring, skal dette også dokumenteres før kontraktsoppstart, og i kontraktsperioden på forespørsel.

Ved brudd på bestemmelsen kan Oppdragsgiver stanse arbeidene for Leverandørens regning og risiko til forholdet er rettet eller heve avtalen. Leverandørens forsinkelse som følge av stansing, gir Oppdragsgiver rett på dagmulkt etter kontraktens bestemmelser om forsinket levering.

Dersom Oppdragsgiver hever kontrakten med Leverandøren, kan Oppdragsgiver kreve å få tiltransportert Leverandørens kontrakter med underleverandører.

Dersom bruddet har skjedd hos underleverandør, kan Oppdragsgiver kreve at Leverandøren skifter ut underleverandøren for Leverandørens regning og risiko.

Alle avtaler Leverandøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

10.11 Krav om dokumentert obligatorisk pensjonsordning (K)

Leverandøren skal på forespørsel dokumentere at alle arbeidere som utfører arbeid under denne kontrakten og som faller inn under en obligatorisk pensjonsordning, er innmeldt i en slik ordning.

Ved brudd på bestemmelsen skal Leverandøren eller underleverandør rette forholdet. Retting anses ikke utført før økonomisk tap på grunn av manglende innmelding i obligatorisk pensjonsordning er kompensert, regnet fra oppstart av kontraktsarbeidet.

Ved brudd på denne bestemmelsen har Oppdragsgiver også rett til å ilegge et forholdsmessig gebyr og/eller forholdsmessig avkorte vederlaget til Leverandøren med et beløp på inntil 1 prosent av kontraktssummen. Beløpet skal uansett ikke være mindre enn kr 1 500 per brudd. I vurderingen av hva som er forholdsmessig, skal det særlig legges vekt på bruddets alvorlighetsgrad, omfang, varighet og betydning for Oppdragsgiver.

Dersom bruddet har skjedd hos underleverandør, kan Oppdragsgiver kreve at Leverandøren skifter ut underleverandøren for Leverandørens regning og risiko.

Alle avtaler Leverandøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

10.12 Leverandørens informasjonsplikt (L)

Leverandøren skal før medvirkende arbeider kan starte sitt kontraktsarbeid, gi arbeiderene informasjon om de seriøsitetsbestemmelsene som gjelder for denne kontrakten og arbeiderens rettigheter i henhold til norsk arbeidsmiljølovgivning.

Leverandøren skal sikre at kommunens informasjonsmateriell er synlig på bygge-, anleggs–, renholds- eller arbeidslokasjonen.

Leverandøren skal på forespørsel dokumentere at kravet etter første ledd er oppfylt.

10.13 Krav om forhåndsgodkjenning av underleverandører og kontraktsmedhjelpere (M)

Alle underleverandører, herunder bemanningsforetak, skal skriftlig forhåndsgodkjennes av Oppdragsgiver før underleverandøren kan starte arbeidet. Oppdragsgiver skal vurdere forespørselen om godkjenning innen rimelig tid, og kan bare nekte godkjenning dersom det foreligger saklig grunn. Oppdragsgivers godkjenning endrer ikke Leverandørens forpliktelser overfor Oppdragsgiver.

I forbindelse med godkjenning av en underleverandør skal Leverandøren ha innhentet skatteattest for underleverandøren.

Leverandøren skal til enhver tid kunne dokumentere at underleverandøren oppfyller kontraktens bestemmelser.

Leverandøren skal for egen regning og risiko bortvise underleverandører som ikke er forhåndsgodkjent av Oppdragsgiver.

Ved brudd på denne bestemmelsen har Oppdragsgiver rett til å ilegge et forholdsmessig gebyr og/eller forholdsmessig avkorte vederlaget til Leverandøren med et beløp på inntil 1 prosent av kontraktssummen. Beløpet skal uansett ikke være mindre enn kr 3 000 per brudd. I vurderingen av hva som er forholdsmessig, skal det særlig legges vekt på bruddets alvorlighetsgrad, omfang, varighet og betydning for Oppdragsgiver.

Ved vesentlig mislighold kan Oppdragsgiver med rimelig varsel, stanse arbeidene for Leverandørens regning og risiko, eller heve kontrakten.

Dersom Oppdragsgiver hever kontrakten med Leverandøren, kan Oppdragsgiver kreve å få tiltransportert Leverandørens kontrakter med underleverandører.

10.14 Krav til internkontroll og sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA) (N)

Leverandøren skal ved utførelsen av kontraktarbeidet følge den til enhver tid gjeldende arbeidsmiljø- og internkontrollovgivning.

For bygge- og anleggsarbeider skal relevante deler av Oppdragsgivers SHA-plan innarbeides og følges opp gjennom Leverandørens internkontroll. Innarbeidingen skal skje slik at SHA-planens bestemmelser kan identifiseres.

Leverandøren skal sørge for at arbeiderne kan kommunisere på en slik måte at mangelfull kommunikasjon ikke utgjør en sikkerhetsrisiko.

Med mindre annet er avtalt, skal alle Leverandørens nøkkelpersoner i prosjektet forstå og kunne gjøre seg godt forstått på norsk.

Minst én av det utførende personell på ethvert arbeidslag skal kunne forstå og gjøre seg forstått på norsk eller engelsk. Vedkommende skal i tillegg forstå og gjøre seg forstått på et språk alle de andre på arbeidslaget forstår og kan gjøre seg forstått på.

Ved alvorlige brudd på bestemmelsen har Oppdragsgiver rett til å stanse arbeidene for Leverandørens regning og risiko i den utstrekning Oppdragsgiver anser det nødvendig på grunn av fare for liv og helse. Leverandørens forsinkelse som følge av stansing gir Oppdragsgiver rett på dagmulkt etter kontraktens bestemmelser om forsinket levering.

For mindre alvorlige brudd, der det ikke er fare for liv og helse og stansing ikke anses nødvendig, kan Oppdragiver ilegge et gebyr på kr 1 500 per hverdag til forholdet er rettet.

Ved vesentlig mislighold kan Oppdragsgiver heve avtalen, selv om Leverandøren retter forholdene.

Ved vesentlig brudd på bestemmelsen hos underleverandør, kan Oppdragsgiver kreve at Leverandøren skifter ut underleverandør. Utskiftingen skal skje uten kostnad for Oppdragsgiver. Oppdragsgiver kan heve avtalen med Leverandøren dersom underleverandør som har begått det aktuelle bruddet ikke blir skiftet ut innen en frist satt av Oppdragsgiver.

Alle avtaler Leverandøren inngår om utførelse av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende krav.

10.15 Krav om forhåndsregistrering av mannskapslister og føring av oversiktslister (O)

Leverandøren skal, før oppstart av arbeidet, registrere hvilke personer som skal utføre arbeid på bygge, anleggs-, renholds- eller annen arbeidslokasjon (mannskapsliste). Registreringen skal skje i HMSREG i oppdrag hvor HMSREG benyttes. Ved endringer i mannskap/bemanning, skal Leverandøren uten ugrunnet opphold gi Oppdragsgiver en oppdatert mannskapsliste.

Leverandøren plikter på vegne av Oppdragsgiver daglig å føre og kontrollere oversiktslistene over alle som utfører arbeid på bygge, anleggs-, renholds- eller annen arbeidslokasjon med det innhold som følger av i byggherreforskriften. Oppdragsgiver skal til enhver tid ha rett til innsyn i oversiktslistene.

Ved brudd på denne bestemmelsen har Oppdragsgiver rett til å ilegge et forholdsmessig gebyr og/eller forholdsmessig avkorte vederlaget til Leverandøren med et beløp på inntil 1 prosent av kontraktssummen. Beløpet skal uansett ikke være mindre enn kr 1 500 per brudd. I vurderingen

av hva som er forholdsmessig, skal det særlig legges vekt på bruddets alvorlighetsgrad, omfang, varighet og betydning for Oppdragsgiver.

10.16 Krav om inn- og utregistrering med gyldig HMS-kort fra første dag (P)

Alle som medvirker til oppfyllelsen av denne kontrakten skal fra første dag bære synlig og gyldig HMS-kort, utstedt av Arbeidstilsynet.

Bekreftelse med QR-kode på at HMS-kort er innvilget fra Arbeidstilsynet aksepteres frem til HMS-kort mottas. Søknadsskjema o.l. aksepteres ikke som HMS-kort.

Bekreftelse fra opplæringsinstitusjon, NAV eller kommune, med navn, fødselsdato og organisasjonsnummer for virksomheten der arbeideren er utplassert og tidsperioden for utplasseringen, vil også kunne aksepteres som gyldig alternativ til HMS-kort. Dette gjelder blant annet for:

- elever i grunnskole eller videregående opplæring som er utplassert i virksomhet i regi av skolen
- personer på forskjellige utplasseringstiltak finansiert av NAV
- flyktninger i arbeidstrening/praksis gjennom et introduksjonsprogram

Alle som medvirker til oppfyllelse av denne kontrakten skal benytte HMS-kort eller gyldig alternativ til dette til å registrere seg inn ved ankomst og ut når de forlater arbeidsstedet, enten på fastmontert registreringsløsning, dersom Oppdragsgiver krever det, ved bruk av en applikasjon eller lignende. Dette skal gjøres for Leverandørens regning og risiko.

Leverandøren skal om nødvendig etterregistrere arbeidere som har vært på lokasjonen uten å ha registrert seg i mannskapslisten.

Leverandøren skal, for egen regning og risiko, bortvise personer som ikke har gyldig HMS-kort (eller eventuell dokumentasjon på innvilget HMS-kort i form av digital QR-kode) eller gyldig alternativ dokumentasjon som nevnt i tredje ledd.

Ved brudd på bestemmelsen kan Oppdragsgiver ilegge et gebyr på kr 750 per brudd per person.

Alle avtaler Leverandøren inngår om utførelse av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende krav.

10.17 Krav om registrering og overføring av data fra Leverandøren for bygge- og anleggsoppdrag[1] (Q)

Leverandøren skal sørge for at alle personer som har adgang til bygge- og anleggsplassen registrerer seg i Oppdragsgivers system, HMSREG.

I bygge- og anleggsoppdrag hvor Leverandøren er ansvarlig for adgangskontroll, skal Leverandøren sørge for at alle personer som har adgang til bygge- og anleggsplassen registrerer seg i HMSREG, og gi Oppdragsgiver tilgang til den registrerte informasjonen som foreligger i Leverandørens system for registrering.

Leverandøren skal, for egen regning og risiko, legge inn og kontinuerlig oppdatere opplysninger i HMSREG.

Opplysningene skal minimum inneholde:

- En unik identifisering av hver person som har adgang til bygge- og anleggsplassen
- Tidspunkt for inn- og utregistrering
- Øvrig informasjon på HMS-kortet

Ved brudd på bestemmelsen kan Oppdragsgiver ilegge et gebyr på kr 1 500 per hverdag frem til forholdet er rettet.

10.18 Krav om pliktig medlemskap i StartBANK eller tilsvarende leverandørregister (R)

Leverandøren og eventuell underleverandør skal ved kontraktsinngåelse oppgi StartBANK-ID eller fremlegge kopi av registreringsbevis fra StartBANK eller tilsvarende leverandørregister som inneholder oppdatert og kontrollert leverandørinformasjon. Leverandøren og underleverandør skal ved kontraktsinngåelse gi leverandørregisteret fullmakt til å innhente skatte- og avgiftsinformasjon (SKAV-info) i hele kontraktsperioden.

Nye underleverandører som er skriftlig forhåndsgodkjent og som har kommet til etter at kontrakt er inngått, skal være registrert i StartBANK eller tilsvarende leverandørregister før oppstart av kontraktsarbeidet og gi leverandørregisteret fullmakt til å innhente skatte- og avgiftsinformasjon (SKAV-info).

[1] Gjelder ikke i renholdskontrakter.

10.19 Krav om at minst 50 % av arbeidede timer skal utføres av faglærte (S)

Ved utførelse av denne kontrakten skal minst 50 % av arbeidede timer innenfor fagområder som omfattes av utdanningsprogrammet for bygg- og anleggsteknikk, håndverkertjenester og anleggsgartnerfaget, utføres av faglærte. Kravet gjelder samlet for alle utførende fag som omfattes av kontrakten, men det skal være minst én faglært i hvert av de aktuelle utførende bygg- og anleggsfagene som omfattes av bestemmelsen. For øvrig kan Leverandøren selv velge hvilke av kontraktens utførende bygg- og anleggsfag det skal benyttes faglærte i, med mindre annet er presisert av Oppdragsgiver.

Inntil én femtedel av kravet kan oppfylles ved at arbeid utføres av personer som er under systematisk opplæring og er oppmeldt, for første gang, etter kravene i Praksiskandidatordningen i opplæringslova, eller etter tilsvarende ordning i annet EU/EØS-land.

Som faglært regnes arbeidstaker med offentlig godkjent fag- eller svennebrev eller tilsvarende kompetanse som kan likestilles med fag- eller svennebrev innenfor det fagfelt arbeidstaker utfører arbeid. Leverandøren skal laste opp fagbrev eller tilsvarende dokumentasjon for faglært arbeidstaker i HMSREG.

På områder med lovkrav om bestemt fagutdanning og/eller autorisasjon, skal det kun benyttes personell som oppfyller slike krav. Faglærte i denne kategorien skal ikke medregnes når det føres oversikt over oppfyllelsesgraden (50 %) som nevnt i første ledd.

Dersom medvirkende arbeidere (unntatt lærlinger) hos Leverandøren eller underleverandører i løpet av kontraktsperioden består fagprøven og blir faglært, kan Oppdragsgiver og Leverandøren avtale at alle timene arbeideren har arbeidet på prosjektet for Oppdragsgiver blir godkjent som timer utført av faglærte.

Leverandøren skal, på forespørsel etter kontraktsinngåelsen, redegjøre for hvordan krav i denne bestemmelsen vil bli oppfylt, samt jevnlig oversende bemanningsplaner og rapporter som viser oppfyllelsesgraden. Dersom Leverandøren ikke kan sannsynliggjøre at kravene vil bli oppfylt, må Leverandøren iverksette tiltak for å sikre riktig oppfyllelse av kontrakten. I sistnevnte tilfeller, skal en forpliktende tiltaksplan fremlegges for Oppdragsgiver snarest mulig.

Ved kontraktsavslutning skal det på forespørsel fremlegges oversikt over antall timer som er utført av faglærte. Timelister skal fremlegges på forespørsel. Leverandøren skal levere sluttrapport som dokumenterer at Leverandøren har oppfylt kontraktskravet.

Ved brudd på bestemmelsen, eller der det er klart at slikt mislighold vil inntreffe, kan Oppdragsgiver holde tilbake inntil 1 prosent av kontraktssummen inntil forholdet er rettet.

Ved brudd på denne bestemmelsen har Oppdragsgiver også rett til å ilegge et forholdsmessig gebyr og/eller forholdsmessig avkorte vederlaget til Leverandøren med et beløp på inntil 1 prosent av kontraktssummen. I vurderingen av hva som er forholdsmessig, skal det særlig legges vekt på bruddets alvorlighetsgrad, omfang, varighet og betydning for Oppdragsgiver.

Ved vesentlig mislighold, eller dersom det er klart at slikt mislighold vil inntreffe, kan Oppdragsgiver heve avtalen. Dersom Oppdragsgiver hever kontrakten med Leverandøren, kan Oppdragsgiver kreve å få tiltransportert Leverandørens kontrakter med underleverandører.

10.20 Krav om fullmakt til å innhente opplysninger gjennom utvidet skatteattest (T)

Oppdragsgiver skal til enhver tid ha fullmakt fra Leverandøren og underleverandører til å innhente opplysninger om de forhold som er angitt i fullmakt til innhenting av opplysninger om skatte- og avgiftsforhold m.m., som er vedlagt denne kontrakt som vedlegg [x].

Ved brudd på bestemmelsen kan Oppdragsgiver ilegge et gebyr på kr 1 500 per hverdag frem til forholdet er rettet.

Ved vesentlig brudd på bestemmelsen kan Oppdragsgiver heve avtalen. Dersom Oppdragsgiver hever kontrakten med Leverandøren, kan Oppdragsgiver kreve å få tiltransportert Leverandørens kontrakter med underleverandører.

Ved vesentlig brudd på bestemmelsen hos underleverandør, kan Oppdragsgiver kreve at Leverandøren skifter ut underleverandøren. Utskiftingen skal skje uten kostnad for Oppdragsgiver. Oppdragsgiver kan ilegge Leverandøren et gebyr på kr 1 500 per hverdag dersom underleverandør som har begått det aktuelle bruddet ikke blir skiftet ut innen en frist satt av Oppdragsgiver.

Alle avtaler Leverandøren inngår om utførelse av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende krav.

10.21 Garderober (U)

Det skal etableres adskilte garderobefasiliteter for kvinner og menn, uavhengig av om begge kjønn er representert på arbeidsplassen i hele eller deler av byggeperioden. Garderobene skal etableres i egne rom/brakkenheter med låsbar inngang og med antall wc / dusj i henhold til Fellesoverenskomsten for byggfag (FOB).

10.22 Krav til bruk av lærlinger (V)

Ved utførelsen av kontraktsarbeidet skal minst 10 % av arbeidede timer innenfor utførende fagområder med særlig behov for læreplasser utføres av lærlinger. Dette skal skje etter ordning i henhold til opplæringslova, eller tilsvarende ordning. Dersom Oppdragsgiver ikke har presisert noe annet, kan Leverandøren selv velge på hvilke av kontraktens utførende fagområder det skal benyttes lærlinger.

Det kan i konkrete tilfeller gjøres unntak fra lærlingkravet grunnet oppdragets særegenhet, for eksempel der oppdraget ikke egner seg for lærlingarbeid på grunn av sårbarhet hos tjenestemottakere, sikkerhetskrav eller andre særegne forhold.

Leverandøren og/eller underleverandører skal være godkjent som lærebedrift i henhold til opplæringslova. Utenlandske leverandører skal være godkjent lærebedrift i Norge, eller godkjent etter lignende ordning i annet EU/EØS-land eller land der leverandøren har hovedsete.

Leverandøren skal laste opp dokumentasjon i HMSREG som viser at arbeideren er lærling. Leverandøren skal på forespørsel legge frem all relevant dokumentasjon knyttet til godkjenningen, inkludert læreplan og inngåtte lærekontrakter.

Leverandøren skal ved oppstart, og på anmodning under gjennomføringen av kontraktsarbeidet, levere en plan for hvordan kravene vil bli oppfylt. Ved kontraktavslutning skal det fremlegges oversikt over antall utførte lærlingtimer.

Dersom Leverandøren kan dokumentere reelle forsøk på å inngå lærekontrakt, foreligger det ikke mislighold, selv om kravene i første ledd ikke er oppfylt. Der gjenstående kontraktsperiode er mer enn tre måneder, anses kravet kun oppfylt dersom Leverandøren med jevne mellomrom gjør reelle forsøk på å inngå ny lærekontrakt.

Ved brudd på bestemmelsen har Oppdragsgiver rett til å ilegge et forholdsmessig gebyr og/eller forholdsmessig avkorte vederlaget til leverandøren med et beløp på inntil 1 prosent av kontraktssummen. Ved vurderingen av hva som er forholdsmessig, skal det særlig legges vekt på bruddets alvorlighetsgrad, omfang, varighet og betydning for Oppdragsgiver.

Ved vesentlig mislighold av ovennevnte plikter, eller dersom det er klart at slikt mislighold vil inntreffe, kan Oppdragsgiver heve kontrakten. Dersom Oppdragsgiver hever kontrakten med Leverandøren, kan Oppdragsgiver kreve å få tiltransportert Leverandørens kontrakter med underleverandører.

11 Krav til aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv

11.1 Plikt til å utføre forenklet aktsomhetsvurdering

Leverandøren skal arbeide for å ivareta grunnleggende menneskerettigheter, anstendige arbeidsforhold og internasjonal humanitærrett, samt hindre miljøødeleggelser og korrupsjon. Dette skal gjøres ved å benytte metoden for aktsomhetsvurderinger. Aktsomhetsvurderingene skal omfatte alle leveransene, inkludert varer (fra råvarestadiet via produksjon av komponenter til ferdig produkt), tjenester (blant annet transport), og/eller andre innsatsfaktorer som bidrar til å oppfylle denne kontrakten.

Leverandøren skal senest fra 3 måneder etter kontraktsignering:
Leverandøren skal organisere sitt arbeid for ansvarlig næringsliv i tråd med metoden for aktsomhetsvurderinger som beskrevet i internasjonalt anerkjente rammeverk som FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper. Med dette menes:

1. Forankre metoden for aktsomhetsvurderinger i retningslinjer og styringssystemer. Leverandøren skal som minimum ha:
    - Formelle policy/retningslinjer for ansvarlig næringsliv. Retningslinjene skal ivareta oppdragsgivers kontraktsvilkår og gjelde for egen virksomhet og i leverandørkjeden
    - Skriftlige rutiner for å gjøre formelle policy/retningslinjer for ansvarlig næringsliv for leverandørkjeden (Suppliers Code of Conduct) kjent for leverandører/ underleverandører og forretningsforbindelser som medvirker til utførelsen av denne kontrakt [Dette skal kun leveres hvis det benyttes underleverandører]
    - Planer og rutiner for å gjennomføre aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv
2. Kartlegge og vurdere faktiske og potensielle negative konsekvenser for samfunn, mennesker og miljø som leverandøren enten har forårsaket eller bidratt til, eller som er direkte knyttet til leverandørens forretningsvirksomhet, produkter eller tjenester tilbudt Oppdragsgiver, gjennom leverandørkjeder eller forretningspartnere

Hva som menes med ansvarlig næringsliv, følger blant annet av:

- FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP)
- OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper, inkludert følgende kapitler:
    - IV. Menneskerettigheter
    - V. Sysselsetting og forholdet mellom partene i arbeidslivet
    - VI. Miljøvern
    - VII. Bekjemping av bestikkelser, tilbud om bestikkelser og pengeutpressing
- Verdenserklæringen om menneskerettighetene (1948) og FN-konvensjonene om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter (1966) og om sivile og politiske rettigheter (1966)

- Internasjonal humanitærrett inkludert Genèvekonvensjonene. Dette innebærer at Leverandøren ikke skal tilby varer eller tjenester fra leverandører som direkte eller indirekte medvirker til å opprettholde ulovlig okkupasjon.
- ILOs kjernekonvensjoner om grunnleggende rettigheter og prinsipper i arbeidslivet:
  - Forbud mot tvangsarbeid (ILO konvensjon nr. 29 og nr. 105)
  - Retten til fagorganisering og kollektive forhandlinger (ILO konvensjon nr. 87 og nr. 98. Der konvensjon nr. 87 og nr. 98 er begrenset ved nasjonal lov skal arbeidsgiveren legge til rette for, og ikke hindre, alternative mekanismer for fri og uavhengig organisering og forhandling)
  - Forbud mot barnearbeid (ILO konvensjon nr. 138 og nr. 182)
  - Forbud mot diskriminering (ILO konvensjon nr. 100 og nr. 111)
  - Retten til helse, miljø og sikkerhet (ILO konvensjon nr. 155 og nr. 187)
- Anstendige arbeidsforhold og arbeidsmiljølovgivningen der arbeidet utføres:

Medvirkende arbeiders lønns- og arbeidsvilkår skal ikke være dårligere enn det som følger av den til enhver tid gjeldende arbeidsmiljølovgivning i det landet der arbeideren utfører sin del av arbeidet. Dette gjelder i hele leverandørkjeden, fra utvinning av råvarer og produksjon av hovedkomponenter, til sammenstilling og distribusjon av ferdig vare eller utførelse av arbeid. Av særlige relevante forhold fremheves 1) en lønn å leve av, 2) overholdelse av arbeidstidsbestemmelser, 3) helse, miljø og sikkerhet, 4) regulære ansettelsesforhold, inklusive arbeidskontrakter, samt 5) lovfestede forsikringer og sosiale ordninger.

Overnevnte er minimumsstandarder. Der hvor internasjonale konvensjoner og nasjonale lover og regler eller avtaler regulerer samme tema, skal den høyeste standarden legges til grunn.

Dersom Leverandøren blir kjent med kritikkverdige forhold i leverandørkjeden, skal Leverandøren informere Oppdragsgiver om dette uten ugrunnet opphold.

11.2 Plikt til å medvirke i kontraktsoppfølgingen

Oppdragsgiver etterstreber samarbeid som utgangspunkt, og ønsker dialog om eventuelle utfordringer i leverandørkjeden med mål om å få til varige forbedringer.

I kontraktsoppfølgingen kan Oppdragsgiver kreve at Leverandøren:

- Deltar i oppfølgingssamtale(r) med Oppdragsgiver og eventuelle andre berørte interessenter
- Besvarer egenrapporteringsskjema senest fire uker etter Oppdragsgivers utsendelse, med mindre Oppdragsgiver har satt en annen frist
- Fremlegger policy/retningslinjer, planer og rutiner for å gjennomføre aktsomhetsvurderinger
- Dokumenterer sitt arbeid med aktsomhetsvurderinger, inkludert tiltak for å stanse, forebygge eller begrense negative konsekvenser, samt gjenoppretting og erstatning for negative konsekvenser
- Gir en oversikt over produksjonsenheter i leverandørkjeden, inkludert deres hovedkomponenter og råvarer, etter Oppdragsgivers nærmere angivelse

- Bistår i forbindelse med Oppdragsgivers leverandørrevisjoner og innhenter all dokumentasjon som anses nødvendig:
    - Revisjon kan omfatte undersøkelser, innhenting av dokumentasjon og stedlig kontroll hos Leverandøren, hos eventuelle underleverandører og på steder der kontraktsarbeidet utføres. Leverandøren skal vederlagsfritt stille nødvendige ressurser til disposisjon og oversende etterspurt dokumentasjon i forbindelse med revisjon eller kontroll. Medvirknings- og dokumentasjonsplikten omfatter også underleverandører. Leverandøren er ansvarlig for at underleverandører oppfyller medvirknings- og dokumentasjonsplikten
    - Revisjon kan gjennomføres i perioden fra kontraktsinngåelse frem til seks måneder etter utløpet av kontrakten
    - Revisjon og stedlig kontroll kan utføres av Oppdragsgiver eller tredjepart engasjert av Oppdragsgiver. Tredjepart identifiseres i denne bestemmelsen med Oppdragsgiver. Leverandøren kan motsette seg at en direkte konkurrent av Leverandøren blir oppnevnt som tredjepart. Tillitsvalgte kan ikke nektes adgang ved stedlig kontroll der kontraktsarbeidet utføres

Oppdragsgiver har rett til å samarbeide med andre offentlige oppdragsgivere og samarbeidspartnere i oppfølgingen av aktsomhetsvurderingene for ansvarlig næringsliv, samt innenfor lovverkets rammer å dele relevant informasjon og dokumentasjon fra oppfølgingen. Oppdragsgiver skal sikre at informasjonen deles på forsvarlig måte.

11.3 Sanksjoner ved manglende ivaretakelse krav til aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv

Ved brudd på krav om plikt til utføre aktsomhetsvurderinger eller plikt til å medvirke i kontraktsoppfølgingen, som manglende gjennomføring av, eller dokumentasjon på aktsomhetsvurderinger eller ved brudd på medvirkningsplikten, kan Oppdragsgiver gjøre følgende sanksjonsbestemmelser gjeldende:

- Leverandøren skal rette brudd på krav om plikt til utføre aktsomhetsvurderinger eller plikt til å medvirke i kontraktsoppfølgingen. Leverandøren skal fremlegge en tiltaksplan for når og hvordan brudd skal rettes. Tiltakene og fristene skal være rimelige sett i forhold til bruddenes art, alvorlighetsgrad og omfang. Tiltaksplanen skal fremlegges for godkjenning av Oppdragsgiver innen fire uker etter at bruddene ble oppdaget, med mindre Oppdragsgiver bestemmer noe annet. Dokumentasjon på retting skal fremlegges Oppdragsgiver for godkjenning uten ugrunnet opphold
- Ved alvorlige eller gjentatte brudd på krav om plikt til utføre aktsomhetsvurderinger eller plikt til å medvirke i kontraktsoppfølgingen, eller ved gjentatt tilsidesettelse av tiltaksplanen, kan Oppdragsgiver ilegge én eller flere av følgende sanksjoner:
    - Gebyr på kr 1 500 ekskl. mva. per hverdag inntil forholdet er rettet
    - Kreve midlertidig stans av hele eller deler av leveransen for Leverandørens regning og risiko. Under stans vil ikke erstatningskjøp som foretas hos annen leverandør anses som kontraktsbrudd

- Kreve at Leverandøren bytter ut vare(r) eller underleverandør uten kostnad for Oppdragsgiver
- Heve kontrakten. Selv om Leverandøren eller underleverandøren retter, er dette ikke til hinder for at Oppdragsgiver kan heve.

12 Andre bestemmelser for oppdraget

12.1 Påslag på varer

For øvrige varer (udefinert vare) som ikke er priset i konkurransen, har Leverandøren rett til et påslag på 15 % av Leverandørens dokumenterte innkjøpspris (nettopris).

Nettoprisen skal dokumenteres ved faktura fra produsent, grossist eller annen underleverandør. Påslaget skal dekke Leverandørens kostnader knyttet til innkjøp, håndtering, koordinering, administrasjon og fortjeneste.

12.2 Påslag på tjenester og eksterne leveranser

For tjenester, arbeider eller øvrige leveranser som ikke er priset i konkurransen, og som utføres av underleverandør eller annen ekstern leverandør, kan Leverandøren beregne et administrasjonspåslag på 15 % av dokumentert nettopris.

Nettoprisen skal dokumenteres ved faktura fra underleverandøren eller den eksterne leverandøren. Administrasjonspåslaget skal dekke Leverandørens kostnader til koordinering, administrasjon og oppfølging av leveransen.

13 Miljøbestemmelser

13.1 Servicebiler og persontransport

Leverandøren forplikter seg til kun å benytte nullutslippskjøretøy (100 % batterielektriske eller hydrogendrevne kjøretøy) som service- og montørbiler, samt til øvrig persontransport ved gjennomføringen av kontrakten.

Leverandøren skal til enhver tid kunne redegjøre for hvilke kjøretøy som benyttes i det enkelte oppdrag, og skal på forespørsel fra Oppdragsgiver oppgi kjøretøyenes registreringsnummer.

13.2 Lastebiler

Lastebiler som benyttes til transport av materialer i kontrakten skal senest seks (6) måneder etter kontraktsstart være:

- nullutslippskjøretøy (100 % batterielektrisk eller hydrogendrevet), eller
- biogasskjøretøy som minimum oppfyller euroklasse 6/VI.

13.3 Nullutslipps- og hybridlifter

Hovedregel

Billifter som benyttes til utførelse av kontraktsarbeidene skal som hovedregel være:

- helelektriske, eller
- hybridlifter med elektrisk løftefunksjon og forbrenningsmotor som minimum oppfyller euroklasse 6/VI.

Hybridlifter skal benytte sertifisert bærekraftig biodrivstoff utover omsetningskravet.

13.4 Spesialkjøretøy (billifter, kranbil etc)

Unntak når nullutslipps- eller hybridalternativ ikke er tilgjengelige

Ved arbeid som krever løftehøyde, rekkevidde eller lastekapasitet som ikke kan utføres med kommersielt tilgjengelige nullutslipps- eller hybridalternativer, kan det benyttes lift/kranbil med forbrenningsmotor.

Følgende krav gjelder:

- Liften/kranbilen skal minimum oppfylle euroklasse 6/VI.
- Det skal benyttes sertifisert bærekraftig biodrivstoff utover omsetningskravet.
- Biodrivstoff basert på palmeolje eller biprodukter fra palmeoljeproduksjon er ikke tillatt.

Entreprenøren skal dokumentere hvorfor unntaket er nødvendig og at tilsvarende nullutslipps- eller hybridløsning ikke er kommersielt tilgjengelig.

13.5 Drivstoff

Dersom Leverandøren benytter **biogasskjøretøy** og kan dokumentere at 100 % ren biogass ikke er tilgjengelig, kan Leverandøren benytte innblanding av naturgass. Leverandøren skal skriftlig informere Oppdragsgiver om dette uten ugrunnet opphold.

Dersom Leverandøren benytter **hydrogendrevne kjøretøy**, skal det utelukkende benyttes grønt eller blått hydrogen.

Leverandøren skal på forespørsel dokumentere at det er anskaffet tilstrekkelige mengder hydrogen til å dekke transportbehovet knyttet til kontrakten i kontraktsperioden.

Dokumentasjonen skal blant annet omfatte opplysninger om produsent, leverandør, mengde, opprinnelse og eventuell sertifisering av hydrogenet.

For kjøretøy og maskiner hvor det ikke er stilt krav om nullutslipp eller biogass skal det benyttes minimum euroklasse 6/VI og sertifisert bærekraftig biodrivstoff ut over omsetningskrav. Det skal ikke benytte biodrivstoff basert på palmeolje eller biprodukter fra palmeoljeproduksjon.

13.6 Månedsrapportering miljø

Drivstofforbruk, timeforbruk, kjørte kilometer osv. skal månedlig rapporteres til Oppdragsgiver på Oppdragsgivers skjema for miljørapportering.

Oppdragsgiver kan i løpet av kontraktsperioden kreve at Leverandøren også rapporterer på andre parametere som er relevante for å vurdere kontraktens miljøbelastning. I løpet av kontraktsperioden kan det komme endringer i rapporteringsløsning uten at dette gir Leverandøren rett på vederlagsjustering.

13.7 Unntaksbestemmelser

Oppdragsgiver kan gi unntak fra hele eller deler av miljøbestemmelsene dersom Leverandøren kan dokumentere at det ikke er praktisk mulig å oppfylle kravene. Søknad om unntak skal være skriftlig og angi hvilke deler av kravene Leverandøren ber om unntak fra og oppgi hvorfor det ikke er mulig å oppfylle kravene.

Ved innvilget unntak skal det fortrinnsvis benyttes minimum euroklasse 6/VI og sertifisert biodrivstoff ut over omsetningskrav. Det skal ikke benyttes biodrivstoff basert på palmeolje eller biprodukter fra palmeproduksjon.

13.8 Mislighold av miljøbestemmelser

Hvis Leverandøren ikke oppfyller miljøkravene kan Oppdragsgiver kreve retting av forholdet. I perioden misligholdet pågår og frem til retting har skjedd kan Oppdragsgiver kreve dagmulkt.

Dagmulktsats for brudd på miljøbestemmelser, slik som avvik for krav til kjøretøy- eller drivstoffteknologier, utgjør kr 3 000 ekskl. mva. pr. hverdag. Ved gjentatte eller grove brudd på miljøbestemmelsene kan Oppdragsgiver heve kontrakten, uavhengig av om forholdet rettes eller tidligere er krevd rettet.

****

Kontraktsdokumentet signeres elektronisk av partene.